СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК LVII. Ч. 242. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 18-го ЖОВТНЯ 1949. — No. 242. JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, OCTOBER 18, 1949. VOL. LVII.

ТРИ ЦЕНТИ в Злуч. Держ. Америки П'ЯТЬ ЦЕНТІВ Закордоном — Тел. „Свобода": BErgen 4-0807, 4-0237 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1010 — THREE CENTS in the U. S. of America FIVE CENTS Elsewhere

П'ЯТЬ МІЛЬЙОНІВ БЕЗРОБІТНИХ ВНАСЛІДОК СТРАЙКІВ—СОЙЕР

Вашингтон, 16 жовтня. — Секретар департаменту торгівлі Чарлс Сойєр, оприлюднив осторогу, що на випадок дальшого тривання страйків у великому промислі прийде до опшкульного безробіття. Цю осторогу оприлюднив секретар негайно після того, як не вдалися спроби посередництва для припинення страйку в сталевій індустрії і в вугільній продукції. Крім того виявилося, що робітники в алюміновім підприємстві АЛКОА, в числі 16,000, рішили вийти на страйк у півночі з неділі на понеділок.

Сойєр передбачує 2,000,000 безробітних в часі 1—15 листопада у сталевій індустрії. Внаслідок застою в продукції сталі, багато інших підприємств, які потребують сталі й заліза для втримання продукції в себе, мусять застановити працю. Це може статися в підприємствах для виробу возів, металевих бляшанок, машин, електричних приладів і будівельних матеріялів. Внаслідок такого застою Сойєр передбачує 5,000,000 безробітних в дні 1 грудня. У дальших наслідках не є виключений цілковитий застій в 2,000,000 малих підприємствах в цілому краю з днем 1 січня 1950 р.

Водночас з осторогою секретаря Сойєра появився комунікат д-ра Едвина Дж. Норса, предсідника Ради Економічних дорадників Президента Трумана, що з кінцем минулого тижня не зроблено поступу в переговорах між підприємцями й робітниками і що незгода між обома сторонами доходить до критичної точки.

Заяви обох згаданих людей насувають, що це підготова до якогось рішального кроку уряду в справі страйку, не виключаючи й перебрання великих ділянок промислу під управу уряду.

ВИКИДАЮТЬ РОБІТНИКІВ З ЮНІЙ ЗА ОБОРОНУ УРЯДУ

Сан Франсиско. — Стейтова Каліфорнійська Рада Конгресу Індустріяльних Організацій при кінці своєї конвенції зажадала від своїх підвладних юній, щоб вони викинули „аж до смерти" кожного члена, який відважиться стати на боці федерального уряду у його змаганнях поставити перед суд Гері Бриджеса, предсідника юнії докових робітників. Резолюцію в цій справі підготовлено для згаданої юнії. — Бриджеса судять саме тепер перед федеральним судом за підступне виманення американського громадянства.

2,000 САНІТАРНИХ РОБІТНИКІВ ЗГОЛОСИЛИСЯ ХВОРИМИ.

Ню Йорк. — 2,000 членів відділу 333 юнії прилюдних робітників постановили зголоситися „хворими" до міського департаменту здоровя на знак протесту проти відносин, які недозволяють на правильну працю. Відділ юнії нараховує 5,600 членів. На підставі стейтового закону робітникам у прилюдних підприємствах не вільно страйкувати, отже вони хворіють.

БУДУЮТЬ 100,000 НОВИХ ДОМІВ.

Вашингтон. — У вересні почали підприємці будувати 100,000 домів в різних околицях Злучених Держав, як це виявляють федеральні урядовці. Вони кажуть, що це замітний рух у змаганні населення до набуття власних домів. Досі впродовж 1949 року побудовано 743,000 мешкальних домів і апартаментів. У цьому числі нема згадки про фармерські доми.

ФИЛИП МОРЕЙ ПРОТИ „БЕЗБОЖНИЦЬКОГО КАПІТАЛІЗМУ".

Бетлегем, Па. — Филип Морей, предсідник юнії сталевих робітників, покликався на статистику податкових властей, як на документ проти фарисейства власників та урядовців сталевих підприємств. Морей обкидав осередки найбільших сталевих робіт і на цій підставі заявив на зібранні 7,200 робітників, що директори цих підприємств побирають річні платні від $70,000 до $322,000, а крім того їм належиться ще старече пенсія від $9,000 до $110,000 річно — а робітникам відмовляють пенсії. При цій нагоді сказав Морей так: „Були сотні випадків, коли я таврував безбожницькі випади комуністів, одначе безбожницький капіталізм є не меншою загрозою для Америки й світу. Одне й друге безбожництво подібні до себе".

ТЕФТ ЗАКИДАЄ УРЯДОВІ ДЕРЖАВНИЙ СОЦІЯЛІЗМ.

Вашингтон. — Республікани підготовляють піднести при виборах у 1950 році закид державного соціялізму проти теперішньої адміністрації Трумана, як про це заговорив сен. Роберт А. Тефт, провідний республіканець у теперішньому конґресі. Тефт буде кандидатом на перевибір у наступнім році. Свої погляди на наміри Трумана висловив він з нагоди оприлюднення з Білого Дому признання для теперішнього конґресу. Ця праця йде по лінії Конгресу Індустріяльних Організацій.

СЕНАТ ВІДОСЛАВ ДО КОМІСІЇ БИЛ ПРО ДІ ПІ.

У суботу сенат 36 голосами проти 30 рішив відослати до правничої комісії для поновних студій законопроект для поширення кількости нових імігрантів зо скитальщини до Америки. Бил має бути внесений поновно в повнім сенаті щойно 25 січня 1950 р. Із вирішенням долі цього законопроекту остається ще тільки дві інші важливі справи для вирішення в теперішньому конґресі, заки він розійдеться домів. Є це бил про субсидії фармерам і приділ грошей для закордонної оборони.

БРЕДЛИ ПРО ВІЙСЬКОВУ СИЛУ РОСІЇ.

Генерал Омар Н. Бредлі, голова спільного генерального штабу, сказав перед сенатською комісією для підшуканя фондів, що Росія має під теперішню пору 175 боєздатних дивізій, впродовж 60 днів може піднести це число до 300, а за кілька місяців до 500 дивізій. Бредлі згадав це для умотивування потреби висигнування півтори біліона долярів на допомогу для оборони европейських і інших держав.

ВЕЛИКЕ ЧИСЛО ВИБОРЦІВ У НЮ ЙОРКУ.

Підчас останнього тижня зареєструвалися в Ню Йорку 2,783,308 виборців до голосування при найближчих виборах. Стверджують, що це більша кількість виборців ніж було попередніми роками, коли не вибирано президента. Догадуються, що місто Ню Йорк хоче поставити більше число голосів для Лімена, коли північна частина стейту виказує прихильність для Долеса.

ПРИЗНАННЯ Й ПРОТЕСТИ ЗА РІШЕННЯ В СПРАВІ ОБВИНУВАЧЕНИХ КОМУНІСТІВ

Після рішення федеральної лави присяжних суддів у Ню Йорку, що члени американського комуністичного Політбюра є винуваті в намірі насильного скинення американського уряду, посипалися з різних сторін Америки й цілого світу признання й протести для самого рішення, а теж для і проти судді Гарольда Р. Медіни і прокуратора Джана Ф. К. МекҐоґі. З громадянських кол, уряду й конґресу наспіли вислови признання і надії, що комуністична група в Америці втратить на силі і на впливах. Появилися навіть голоси, що Комуністична партія буде осуджена як нелегальна і буде розвязана. З Лондону наспіли вісті, що тамошні комуністичні кола передбачують, що американські комуністи підуть у підземелля, одначе американські комуністи, на скільки ще залишилися на волі, цьому заперечують і твердять, що партія буде продовжувати поширювати свою діяльність. Таку заяву оприлюднив голова партії, Вилієм З. Фостер, який, хоч був обвинувачений разом з 11 підсудними, не явився суді внаслідок хворости серця. Член краєвої ради Комуністичної партії, Елизабет Ґордлі Флин, оприлюднила таку саму заяву. Пол Робсон, звісний співак і комуністичний оборонець, негайно після проголошення рішення суду вийшов з домаганням, щоб суддю Медіну поставити в стан конституційного обвинувачення („імпічмент"). Голосний протест оприлюднив Союз Громадських Прав, який вважається за один з комуністичних фронтів.

Одинадцять підсудних комуністів признала судейська лава винуватими в пятницю 14 жовтня в год. 11:26 перед полуднем. На підставі такого присуду федеральний суддя Медіна, який проводив розправою впродовж девяти місяців, заповів наложення кари на винуватих в пятницю 21 жовтня. На підставі Акту Смита їм грозить кара 10 років тюрми і по $10,000 грошевої грини. Винуваті такі: Юджин Денніс, Джан Ґейтс, Джек Стечел, Роберт Тамсон, Карл Вінтер, Ґус Голл, Генрі Винстон, Джан Б. Вилиємсон, Ґілберт Ґрін, Ирвинг Поташ.

Після проголошення їх винуватими, їх відвезено скованих до тимчасового федерального арешту. Після проголошення на них кари можна буде почати старання за випущення їх на волю за складенням відповідної запоруки. Тоді теж будуть приготовляти відклик до вищих судових інстанцій, а можливо що просто до Верховного Суду Злучених Держав.

МкҐОҐІ НАЗНАЧЕНИЙ ФЕДЕРАЛЬНИМ СУДДЕЮ

Негайно після оприлюднення рішення судейської лави наспіла з Вашингтону тістка, що прокуратор МкҐоґі іменований федеральним суддею в південній нюйорській окрузі. Товариство адвокатів нюйорської округи висловило судді й прокураторові признання за визначні заслуги в ділянці кримінального права й справедливости.

На місце прокуратора МкҐоґі прийшов дотеперішній його головний заступник, Ирвинг Г. Сейпол.

ГРОМАДА АМСТЕРДАМ ВЕДЕ ПЕРЕД В ПЕРЕСЕЛЕНЧІЙ АКЦІЇ.

Невеличка українська громада в Амстердам, Н. Й., може послужити прикладом, якчих великих і благородних діл можна доверши́ти при добрій волі та впертою працею. Допомоговий Комітет в цій громаді, що працює під проводом одного з нових імігрантів, п. Гнатківського, допоміг досі переселити і влаштувати там около 80 родин нових імігрантів. В останньому ця громада прийняла ще 12 родин, майже в четверо перевиконуючи під цим оглядом призначену їй квоту, та переслала до ЗУАД Комітету 509 долярів, отже половину призначеної їй квоти фондів на переселенчу акцію.

ВАЖЛИВІ НАРАДИ АМЕРИКАНСЬКИХ ДИПЛОМАТІВ В ЕВРОПІ

Париж, 17-го жовтня. — В найближчому часі в Европі відбудуться важливі наради американських дипломатичних представників на теми американської закордонної політики на тому континенті. Перша конференція почнеться в Парижі дня 21-го жовтня і в ній візьмуть участь американські амбасадори з Парижа, Лондону, Риму і Москви, як теж американський високий комісар Німеччини і адміністратор Пляну Маршала. Друга конференція почнеться в Лондоні дня 24-го жовтня і в ній візьмуть участь американські амбасадори або керівники американських місій з усіх країн за залізною заслоною. В обох конференціях братиме участь заступник секретаря стейту, Дж. В. Перкінс. Вже тепер вказується різноманітні здогади щодо висліду конференцій, хоча формально вони матимуть інформативний характер.

УКРАЇНСЬКА МОЛОДЬ В НЮ ЙОРКУ ВІДСВЯТКУВАЛА ЮВІЛЕЙ БАТЬКА-СОЮЗУ

В суботу, дня 15 жовтня, українська молодь Ню Йорку, при співпраці місцевого Союзового загалу, відсвяткувала 55-літній Ювілей Українського Народного Союзу, влаштовуючи з цієї нагоди великий бенкет, з виступами бесідників та артистичною програмою. Привітальну телеграму з цього приводу прислав мейор Ню Йорку, Вилйем О'Дваєр, а президент Міської Ради, Вінсент Імпеллітері, виступив особисто та в імені мейора, вітаючи УНСоюз, підкреслюючи його великий український вклад в розбудову нашої країни та бажаючи йому найкращих успіхів на майбутнє.

Імпреза була влаштована окремим Комітетом Союзової Молоді, в склад якої входили: Петро Кучма (молодший) як предсідник та Генрі Васло, Вилієм Настин, Микола Кудницький, Ольга Галичин, Флоренс Пришляк і Іван Шамен як члени з відповідними функціями. Членами Комітету з відповідними конкретними завданнями були: В. Макарчук і Савицький, М. Перетятко і І. Савицький, З. Кравчук, В. Шуст, А. Майкел, М. Горин, А. Білий, А. Кузьма, Д. Хитало, Е. Телішевська, Ірина Гаврилюк. Дорадниками: головні радні УНСоюзу Петро Кучма (старший) та Іван Романишин, а з ними Юліян Павчак. Почесним членом Комітету був колишній гол. радний УНСоюзу Ілля Гузар. В своїй підготові до імпрези молодь мала велику звохоту і допомогу від Комітету відділів УНСоюзу нюйорської округи з Петром Кучмою (старшим) як головою, Марією Демидчук — секретаркою та Іваном Сидором — касіером. Провідником (товстмастром) Бенкету був адв. Михайло Пізнак, якому і треба завдячувати в головній мірі знамените переведення бенкетової програми.

Бенкет відбувся у великій залі готелю Едісон при 47 вул. і Бродвею. Його відкрив голова бенкетового Комітету, Петро Кучма мол., вітаючи

(Докінчення на стор. 4-тій).

ЮВІЛЕЙНІ СВЯТА УНСОЮЗУ В БОСТОНІ І ЛУДЛОВ

Ювілейні Свята з нагоди 55-ліття Українського Народного Союзу відбулися минулої неділі в Бостоні і в Лудлов, Масс. В Бостоні, подібно як попереднього дня в Ню Йорку, Свято було влаштоване місцевою Союзовою молоддю, при допомозі головних радних УНСоюзу, Миколи Давискиби та Івана Кокольського. Святом проводив інж. Пруцницький. Головним промовцем на бенкеті був головний секретар УНСоюзу, Дмитро Галичин. Мистецьку частину програми виконав хор під управою о. Королишина. Відчитано ряд привітів, а від УР Союзу зложив його особисто головний радний цієї організації п. Зорина.

В Лудлов Ювілейне Свято влаштовано при співпраці чотирьох місцевих відділів. Ним проводив д-р В. Оренчук, один з нових імігрантів, а головну промову виголосив редактор „Свободи", д-р Лука Мишуга. Велику проповідь про УНСоюз, його працю і заслуги, виголосив о. Кульматицький.

В імпрезах в Бостоні і в Лудлов, крім великої кількости місцевих громадян, взяли масову участь поселені в цих місцевостях нові імігранти.

ВИНАЙДЕНО НОВІ ПРОМІННЯ „Х".

Упсаля, Швеція, 17. жовтня. — Молодий шведський вчений на місцевому університеті, д-р Арне Франтцель, винайшов нові проміння „Х", при допомозі яких можна буде фотографувати жили і тканини в людському організмі. Новий винахід матиме величезне значення в модерній медицині та інших наукових галузях.

ЗАКІНЧЕНО ГРОМАДЯНСЬКУ ВІЙНУ В ГРЕЦІЇ

КОМУНІСТИ ПРОГОЛОСИЛИ ЗАКІНЧЕННЯ ВОЄННИХ ДІЙ, ЗБЕРІГАЮЧИ АРМІЮ.

Лондон, 17 жовтня. — Комуністична партизанська армія в Греції проголосила вчора, що вона перериває дальші дії партизанської війни в тій країні „з метою зберегти Грецію від тотального знищення". Повідомлення передано через так звану „радіостанцію вільної Греції" і комуністичним так званим „урядом вільної Греції". Рівночасно генеральний штаб грецької армії в Атенах повідомив, що недобитки розгромлених на голову большевицьких партизанів пробують тепер реорганізуватися в Албанії. В большевицькій проклямації обвинувачується грецьких „монархо-фашистів" та „американсько-англійських імперіялістів", що вони „обернули в руїну" Грецію та „принесли невимовну нужду грецькому народові, пхнувши його в монархічну війну три і пів роки тому". Тим самим, розбиті грецьким народом московські агенти пробують звалити на інших те, що тільки вони самі завинили. В їх проклямації в дальшому стверджується, що „грецьку проблему" тепер розв'язуватиме Організація Об'єднаних Націй без участи Совєтського Союзу. Переможних в громадянській війні „монархо-фашистів" обвинувачується, що вони говорять про „амнестію і договори але на ділі продовжують переслідування демократів де тільки їх подибають в Греції". Промовчуючи факт, що грецький нарід сам їх розгромив, а їхніх недобитків прогнав з країни, большевики вмовляють тепер в світ, що вони самі „переривають війну", бо грецький нарід „потребує миру й хліба". В проклямації говориться, що війну переривається тимчасово та що „монархо-фашисти помиляються, якщо думають, що цим війна закінчується та що демократична армія перестає існувати". Грецький генеральний штаб зі свого боку повідомляє, що комуністичні недобитки реорганізуються в таборі в Албанії та що їх цим разом правдоподібно підготовляється до „нових завдань", іменно такої як підривної війни проти Тіта в Югославії. В цьому таборі мало б бути ще около 3,000 большевиків. Останнє повідомлення розбитих большевиків в Греції закінчує ще один ганебний розділ кривавого міжнародного большевизму.

ЮГОСЛАВІЯ ПРО МОСКОВСЬКУ ДИКТАТУРУ НАД МАЛИМИ НАРОДАМИ.

Београд, 17 жовтня. — „Борба", орган югославської комуністичної партії, пише в останньому виданні широко на тему совєтської диктатури над малими народами, що завело в „сліпу вулицю" цілу совєтську закордонну політику. Наводячи конкретний приклад совєтського „випродажу югославських інтересів на конференції Ради закордонних міністрів в Парижі мин. червня, „Борба" твердить, що в совєтському „соціялістичному" понятті всі країни і народи, зокрема всі комуністичні партії зобов'язані служити вузько егоїстичним інтересам Москви та кремлівській політиці „великої Росії", так колись „нова Европа" мала служити інтересам гітлерівського „великонімецького райху". „Борба" твердить, що московських володарів в найбільшу фурію вводить факт, що Югославія поважується сказати світові правду про совєтську карикатуру соціялістичних ідей та московський націоналізм під маскою облудного інтернаціоналізму.

МОСКВА ВСТАНОВИЛА „ДИПЛОМАТИЧНІ СТОСУНКИ" ЗІ СХІДНОЮ НІМЕЧЧИНОЮ.

Берлін, 17 жовтня. — Москва продовжує свою облудну комедію зі створеною нею східно-німецькою „демократичною республікою", встановлюючи з нею „дипломатичні стосунки". Головою совєтської „дипломатичної місії" в Німеччині іменовано Георгія М. Пушкіна, бувшого совєтського амбасадора в Мадярщині відомого з кривавої чистки мадярських „ворогів народу". Східно-німецьким представником в Москві буде вигодуваний там німецький комуніст Рудольф Аппельт. Заповідається, що з іменуванням Пушкіна новим совєтським гавлятером в Східній Німеччині, там почнеться масова чистка всіх можливих ворогів терористичної совєтської „демократії". Звертається увагу на факт, що з проголошенням східно-німецької „держави" комуністи користуються там всіми тими нацистичними гаслами, що допомогли свого часу Гітлерові захопити владу і почати війну на підбій світу.

ТРУДНОЩІ У ФОРМУВАННІ НОВОГО УРЯДУ ФРАНЦІЇ.

Париж, 17 жовтня. — Новоіменований премієр Франції, Жиль Мок, ще досі не потрапив договоритися з представниками Республіканської, Радикальної і Соціялістичної партій, які досі творили коаліційний уряд та які мали б творити його теж в майбутньому. Проте, виходячи з Національної Асамблеї Мок заявив, що він спробує зробить ще останню спробу в цьому напрямку та проголосить склад нового уряду. Якщоб Асамблея його відкинула, тоді Мок зрезигнує з премієрства.

МАДЯРСЬКІ БОЛЬШЕВИКИ ПОВІСИЛИ РАЙКА.

Будапешт, 17 жовтня. — Мадярський комуністичний суд відкинув відклик бувшого комуністичного міністра закордонних справ, Ляшла Райка, та двох інших підсудних від присуду смерти і минулої суботи їх повішено. Райка та інших його співобвинувачених засуджено за „змову" з Тітом проти відданого Москві теперішнього комуністичного уряду та за „шпигунство" в користь західних аліянтів.

КАНТОН В РУКАХ КОМУНІСТІВ.

Гонґ Конґ, 17 жовтня. — Кантон, третє по величині місто Китаю та протягом останнього пів року столиця національного уряду, попав минулої суботи в руки наступаючих комуністичних військ. Перед приходом большевиків з міста евакуовано уряд і військо й комуністи увійшли до нього без одного вистрілу. В місті негайно створено комуністичне управління.

ВІДБУДЕТЬСЯ ПЛЕБІСЦИТ В СПРАВІ ПОВОРОТУ КОРОЛЯ ДО БЕЛЬГІЇ.

Женева, 17 жовтня. — Бельгійський премієр Гастон Ейскенс відбув з королем Леопольдом наради, під час яких вони оба погодилися, щоби бельгійський нарід в плебісциті виявив свою думку чи він бажає собі повороту короля.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Ситі і Закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
Число з понеділка (англійською Частиною):		Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA." P. O. Box 346. JERSEY CITY 3, N. J.

ПЕРЕМОГА СПРАВЕДЛИВОСТИ

Не тільки в Америці, але мабуть у всіх країнах світу, де ще людям живеться свобідно, ожидано з великим зацікавленням, а то й напруженням, як і чим закінчиться майже 9-місячна судова розправа в Ню Йорку, де на лаві обвинувачених опинились 11 передових комуністів. Це ж було на суді американське Політбюро, це судили самих вибранців, сам мозок Комуністичної партії в Америці, вишколений до найвищого ступня у всій большевицькій техніці й діялектиці.

Що це був „комуністичний мозок", про те кожний мав нагоду переконатись впродовж девять місяців, читаючи в газетах точні звіти про хід цеї небувалої в історії американського судівництва розправи. Тому саме тепер уже всі американці могли пізнати зо слів і поведінки комуністичної верхівки, чим є комуністи для їхньої країни та яких вони вживають метод, щоб повалити існуючий американський лад і завести в Америці такий порядок, який є в країнах, якими верховодить червона Москва.

Тисячі книжок, що правда, писали про це, але як мало американців їх читало, а як читало, то як багато з них вважало це за „пропаганду", а не за правду? Десятки мільйонів американців могли тепер виробити собі свою власну думку про комуністів на підставі цього, що говорили самі комуністи і до чого самі признавались, поминаючи вже ті їхні злочини, від яких вони відмовлялись, а які були доказані свідками. Вважаємо, що якраз це найважніше, що широкий американський загал вкінці зрозумів, що він має між собою зрадників, ворогів американської демократії, слуг Кремля, що працюють ввесь час на згубу Америки. Присуд, який видали присяжні судді в нюйорськім комуністичнім процесі, тільки закріпить оте переконання про комуністів, якого набрав американський загал в часі 9-місячної судової розправи. Знов присяжні судді не тільки поступили справедливо, але зробили величезну прислугу цілій своїй країні, а теж демократії в цілому світі. Тому й не диво, що деякі часописи повитали цей присуд як „перемогу Америки".

Американські українці, очевидно, не довідались на цім процесі чогось нового про справжні змагання комуністів, чи їхню тактику і підривну роботу. Надто добре знають вони історію поневолення України червоною Москвою, щоб не знати цього всього, як і не розуміти, якою загрозою є комуністи для кожної країни, навіть такої як Злучені Держави. Так, усе це ми знали, але як важко було нам це наше знання передавати американському загалові! Скільки доводилось нераз витерпіти якраз за це, що ми передавали правду про комуністичну інфільтрацію та совєтську агресію!

Нюйорський процес отворив очі американському народові не тільки на комуністичну небезпеку в Америці, але й в цілому світі. Тепер яснішим стане для них і те, як це сталось, що Україна опинилась під большевиками по першій світовій війні; тепер вони можливо й краще оцінять геройську боротьбу українського народу проти большевицько-московського наїздника.

Це, що суддя Медіна вів судову розправу проти комуністичних змовників проти Злучених Держав з надзвичайною терпеливістю і безпартійністю, вислухуючи навіть частих зневаг з боку підсудних та їхніх оборонців, тільки додає честі судді й скріпляє присуд в очах усіх, що не є отруєні комуністичною отрутою.

За розбудову рідної преси

Було б зайво говорити про значення преси в модерному суспільстві, якого взагалі не можна б собі подумати без неї. Не зважаючи на всі інші засоби публичної інформації та їх розбудову, не зважаючи на сильну популяризацію радія, кіна, телевізії і т.п., друковане слово не тільки не тратить своєї вартости, але навпаки, його значення і вартість з кожним днем тільки збільшується

Рівночасно з цим збільшуються теж вимоги до перси. Бо хоча завданням преси залишається все та сама вимога скорої, точної, правдивої та об'єктивної інформації, то наше суспільне життя так з кожним днем поширюється і поглиблюється, творяться щораз нові його ділянки, що тільки максимально розбудована преса може додержати кроку загальному прогресові та відіграти ролю його подвижника. Модерні технічні засоби у виданні газет дають на це всі передумови, як теж можливості вишколу редакційного і технічного персоналу дають можність підібрати відповідні кадри людей, які відповідали б вимогам модерного пресового мистецтва.

Вистачить взяти до рук будь-яку серіознішу американську газету, щоб на прикладі переконатись в правдивості цих тверджень. Десятки сторін там заповнені найновішими інформаціями з цілого світу, пересланими радієвою дорогою. Радіом подається теж фотографії, що протягом кількох годин ви вже бачите їх в газеті. Вже не сотні, але тисячі спеціялістів інформують та насвітлюють поодинокі події з найрізноманітніших ділянок. Редакція і Адміністрація кожної газети це сьогодні величезна творча машина, яку справді можна б порівняти тільки з живчиком суспільного організму. Около 15 тисяч різноманітних газет, поверх 2,000 радіостацій, безліч всіляких періодичних і неперіодичних публікацій обслуговують американський нарід під інформаційним оглядом. Крім великих краєвих щоденників, свої власні газети мають всі більші а часто і менші місцевості.

Поодинокі етнічні групи в цій карїні мають крім того свою власну пресу, що в більшій чи меншій мірі заспокоює їхні громадські потреби та заступається і обороняє справи народів їх походження в американському аспекті. Українці під цим оглядом є в окремому положенні і то вже від давна. Інші національності, як поляки, німці, балтійські народи і т.п. мали до війни незалежні держави і свій „голод" заінтересування старокраєвими справами можна було заспокоїти старокраєвими газетами. Не так було в українськім випадку. Повідомлення про справжні події на українських землях скерслювала з місцевих газет рука безпощадного окупантського цензора, а американсько-українська преса вже й тоді була чи не єдиним вільним інформатором в українських справах, якщо не враховувати всілякі нелегальні видання в Україні та на еміграції в Европі.

Ці обставини з найбільшою силою заіснували тепер. Безпосередньо після війни ще появлялося багато періодичних і неперіодичних видань в Европі, але з переселенням маси европейських скитальників, частину з них вже зліквідовано, а інші є на ліквідації. Американсько-українська преса, зі сильною місцевою громадською базою, стоїть тепер перед величезним завданням, як з огляду на положення України так і на доплив вже чималої кількости нових іміграктів до цеї країни. Українські обставини за останні роки радикально змінилися, виринули небувалі досі завдання і обов'язки для нашої преси на американській землі. Але преса сама по собі навряд чи переступила свої попередні рямці, а вже цілком певно не зробила того в такій мірі, як це було б необхідно. І тому перед нами всіми, а зокрема перед існуючою тут пресою, величезне завдання стати на висоті нових завдань.

В рямках дотеперішньої кампанії „Свободи" за добровільною доплатою до передплати на пресовий фонд, нам надіслали читачі багато цінних завваг і спостережень щодо теперішнього стану і якости щоденника та щодо його дальших потреб. Мусимо сказати, що всі ці спостереження йдуть цілком по лінії того, що Редакція „Свободи" й сама знає та до чого змагає. Не маючи ще певности щодо кінцевого висліду кампанії та щодо матеріяльних можливостей, які вона перед „Свободою" відкриє, ми не хотіли б висловлювати нашої думки конкретно. Стверджуємо тільки, що ми маємо сміливі пляни щодо дальшої розбудови як „Свободи", так і цілого видавництва, ми маємо на це теж багато технічних можливостей і ми почуваємось на силах цей плян здійснити, якщо тільки наш загал в цьому допоможе. Вислід теперішньої кампанії і недалека конвенція УНСоюзу будуть під цим оглядом рішальними. Або ми матимемо репрезентативний український щоденник, який своєю величиною, своїм змістом і формою відповідав би тим величезним завданням і обов'язкам, що їх доля наложила на нашу американсько-українську громаду, або дальше заповнюватимемо ці нечисленні сторінки, всіх наших газет закликами та проголошуванням пожертв на пресовий фонд. Ми вже на початку кампанії згадали, що її вважаємо за своєрідний плебісцит. В цій кампанії кожний громадянин має можність чинно доказати своє розуміння преси, а „Свобода" матиме наявний дороговказ куди й як їй іти.

Навряд чи існувала будь-коли яка газета, щоби такими сильними вузлами була зв'язана зі своїми читачами та з громадянством взагалі, як це мається зі „Свободою". „Свобода" є сьогодні чи не одинокою газетою в світі, яка що року на річних зборах УН-Союзу та що чотири роки на конвенції здає повний звіт як зі своєї адміністрації так і зі свого ідейно-політичного напрямку. Громада має право цей звіт прийняти і висловити Редакції своє довір'я, або той звіт відкинути та домагатися відповідних змін. Від двох десятків років громада цей звіт одобрювала. „Свобода" була завжди тільки такою, якою собі бажала суспільність. Так буде і тепер. „Свобода" в майбутньому буде тільки такою якою бажає собі наш загал. Це бажання він виявить в цьогорічній рішальній кампанії за добровільною доплатою до передплати та на пресовий фонд. Віримо, що це бажання буде одноголосне: розбудувати „Свободу" під кожним оглядом так, щоб вона могла виконати непомірно збільшені обов'язки в нових обставинах та щоб вона справді була репрезентативною вільною трибуною вільного українського слова.

Карло Маркс і Росія

Коли говорити про відношення Маркса як політика до Росії, то його можна означити одним словом: **ненависть.** В кореспонденції і в працях Маркса часто зустрінете вороже відношення не тільки до царської Росії, але також і до російських революціонерів-народників, що були пройняті давнім московським месіянізмом і хотіли вчити світ, як треба робити революцію (Бакунін, Ткачов і ін.). Особливо вражала Маркса аморальність російських революціонерів і їх політичний авантуризм, що не числився з засобами політичної боротьби і не вважав на жертви.

Маркс, як економіст, твердив, що аграрна Росія, з її відсталим господарством, не може дійти до соціялістичної форми устрою, бо, на його думку, соціялізм має вирости на основі розвиненого капіталізму. В цьому була основа спору між Марксом та російськими „народниками", що вірили в можливість соціялізму в Росії: „Ми ближче до соціялізму стоїмо, тому, що ми відсталі", — писав народник Ткачов. Для Маркса російські народники були ще й тим неприємні, що у декого з них виявлялися надії на — російського самодержавного царя! Так, революціонер Михайло Бакунін, бувши на засланні в Сібірі, написав покаянний лист до царя Миколи І. і радив цьому деспотові стати на чолі революційних рухів в Европі і так розширити російську імперію. Цей лист не міг бути відомий Марксові, але він інтуїтивно не довіряв Бакунінові і називав його „царським агентом".

Щодо російського імперіялізму Маркс був до кінця своїх днів непримиренний. Він висловлював свої симпатії до поневолених Росією народів — поляків, кавказців, українців. Він знав історію України, читав твори нашого історика Костомарова і мав кореспонденцію з українським еміґрантом-соціялістом Сергієм Подолинським. (Про це — в працях М. Грушевського, Д. Донцова і ін.) Маркс був прихильником **воєнної інтервенції** супроти царської Росії, яку звали тоді „жандармом Европи". Тому він вітав виступ европейської коаліції (Англії, Франції, Сардинії) проти царської Росії 1852/55 р. (Кримська війна). Царського деспотизму та імперіялізму Маркс не вважав за російську „внутрішню справу" і готовий був рішати цю проблему війною. Тому, що англійський уряд під проводом Палмертона довго не рішався на певний крок супроти Росії, Маркс підозрівав навіть цього державника Британії, чи не був він „російським агентом".

Маркс покладав свої надії щодо боротьби проти російського імперіялізму на Велику Британію. 1853 року в англійській газеті „Ню Йорк Трібюн", з 12 квітня Маркс писав:

„Життєві інтереси мають зробити Велику Британію поважним і непримиримим противником російських плянів анексій і розширення. Зайшовши далеко по дорозі до всесвітньої імперії, правдоподібно ця ґіґантська великодержава зробить зупинку в своєму розвитку на Альбанському побережжі, в самому центрі Адріятику... Може виявитися, що нормальна границя Росії приходить від Данціґу або, можливо, від Штетину до Тріесту. І як це правда, що завоювання йде за завоюванням і анексія за анексією, так певно завоювання Туреччини Росією було б вступом до анексії Угорщини, Прусії, Галичини і до остаточного створення славянської імперії. Спинення російського пляну анексій — справа цього моменту. В цьому домаганні інтереси демократії і Англії мають головну потребу".

Ці слова, писані 100 літ тому, мають велику актуальність в наших днях. Російська світова імперія поширилась до Штетину і до Альбанії, але в Азії ще далі, бо Москва має в своїх руках майже ввесь Китай. Москва звеличує царських генералів, що будували російську імперію і веде нагінку на „космополітів", яких уважає за англо-американських агентів. Може статися, що за наведену вгорі цитату Сталін звелить виключити Маркса із списку комуністичних „святих". Для московського імперіялізму важніші Суворови, Кутузови, Нахімови, як „космополіт" Маркс.

Т. П.

КОШТИ ПОВОЄННИХ СТРАЙКІВ

„Нема повороту" — закликав в імені 500,000 страйкуючих сталевих робітників голова їхньої юнії, Филип Морей, у промові на робітничім зібранні в Йонґставн, О. Він заявив, що тільки безумовне прийняття підприємцями доручення президентської комісії для устійнення фактів, може завернути страйкарів до праці.

Того самого дня — 11 жовтня — предсідник майнерської юнії, Джан Л. Луїс, відмовився прийти на конференцію такої ж президентської комісії, яка мала устійнити факти в страйку вуглекопів.

Отже: в одному випадку речник робітництва обстоює рішення президентської комісії, в другому випадку інший речник відмовляється навіть прийти на розмову з членами комісії. В обох випадках наслідок такий самий: продовжування страйку у безконечність.

В американськім робітничім русі здавна відчувається недостачу одноцільного пляну в наслідок ривалізації між поодинокими робітничими організаціями. Американська Федерація Праці (А. Ф. П.) відверто заповідає, що буде здобувати нових членів дорогою перемовлювання до себе членів з Конгресу Індустріяльних Організацій (К. І. О.); найбільша юнія з К. І. О., юнія автомобілевих робітників, прийняла незалежно від юнії сталевих робітників — теж приналежної до К. І. О. — умову Форда в справі старечої пенсії і покінчила страйк; Джан Л. Луїс має постійно свої арґументи для виправдання страйку вуглекопів: раз тому, що „нема контракту — нема праці", другий раз тому, що „нема фондів на старечу пенсію — нема контракту"; залізничники завжди тримаються осторонь від загального робітничого руху і мають свою власну політику; а так звані „ліві", тобто большевицькі юнії обстоюють думку постійного страйку, як саботажу проти теперішнього демократичного устрою Злучених Держав.

Нічого дивного, коли з рядів самого робітництва видвигають питання: „До чого то все дійде?"

(Продовження на стор. 3-тій)

Галина Лащенко.

ГАСЛА ПРОМЕНИСТІ

(Смерть О. Олеся).

1)

Як до брами долечу
Упаду я перед нею,
І на всесвіт закричу:
„Боже, зглянься над землею!"
(О. Олесь).

Був гарячий липень 1944 року, час, коли Прага завше пустіє, службовці дістають вакації і висилають свої родини на курорти. Але цей рік, коли війна помалу докочувалась до свого апогею, Прага була переповнена народом, передусім німецькими військовими і їх родинами, що наїхали сюди з Німеччини. Українці теж купчились в Празі, де найлегше було прожити в складних умовах військового часу. Їх родини поповнювались втікачами з наддніпрянської України, Волині, Галичини і часто неспокійне життя їх знову й знову хвилювала трагічна вістка про нові чергові арешти, усюди, куди досягла гестапівська рука.

В цей час українців Праги засмутила вістка про тяжку недугу поета О. Олеся, що лежав у шпиталю на Буловці. Коли лікарі побачили, що дні поета почислені, вони дозволили перевезти його до помешкання. 16-го липня, як Олександра Івановича Олеся перевозили з Буловки до дому, він стратив притомність, потім поволі прийшов до себе, але говорив мало і на довго впадав в важкий сон.

Щоб дружину поета не лишати біля недужого саму, знайомі вирішили лишатись в неї по черзі на ніч. Віра Антонівна*) не спала всі ночі, бо Олесь весь час кидався, заспокоювався звичайно перед ранком. Не говорив, лише відповідав на питання. Молода, дуже симпатична лікарка - доктор Марешова, приходила щодня. Коли питала по чеськи Олеся, що його болить, відповідав по чеськи. Часом здавалось, що на деякі питання він відповідав тільки, щоб відповісти а сам думав про щось інше. Д-р Марешова дружину поета заспокоювала, але близьким приятелям сказала, що печінка не працює, а далі перестануть працювати і нирки.

*) Віра Антонівна—дружина поета.

— „А такий вликий поет? Скільки він може ще написати, якби не хвороба", сказав хтось з присутніх.

— „Він вже писати не буде", відповіла лікарка.

В четвер 20-го липня Олесь говорив, питав, що нового в світі? Як воєнні події? Йому сказали, що був атентат на Гітлера. Олесь наче зрозумів, питав, як це сталось? Був неспокійний, стогнав... Ввечорі того ж дня вже не говорив нічого. Його повертали, але не могли повернути. Прийшов доктор Г., довго дивився на Олеся і сказав:

— „Ще пару днів потягне, може і з тиждень".

В суботу зателефонували пану С. Сенику, щоб він приїхав до дружини Олеся, що стан Олеся критичний. І щоб по дорозі зайшов до родича Олеся, професора Л. Білецького. Приїхали вдвох по 10-ій годині. Я з пані Марією були вже там. Ми всі бачили, що почалась агонія. Сказали про це Л. Білецькому.

— „Так, звичайно, кінчається," відповів той.

Я потішаю дружину поета, але вона розвела руками й показала на ліжко. Олесь тепер вже не кидався; тіло лежало без руху. Але він тяжко дихав, хрипів. Очі були мутні. Нічого не бачив. З уст виходила піна. Це було страшно. Часом дихання було тяжке, що здавалось хворий не витримає і задушиться. Віру Антонівну це лякало. Вона мучилась, що мучиться він. Знов прийшов д-р Г. Довго дивився на хворого, тримав його пульс. Пульс то стукав дуже сильно, то припинявся зовсім. Відходячи сказав мені в передпокою:

— „Мабуть сьогодні чи завтра".

В кімнаті була зловісна тиша, яку переривало тяжке дихання і харчання хворого. Дружина його тоді зривалась з ліжка. Вона боляче переживала кожний стогін умираючого. Весь час вона прохала закликати лікаря. Сеник умовляв її лягти хоч на хвилину на канапу. Вона на хвилину лягає але не спить. Я з професором Білецьким сидимо біля самого ліжка. Ми мовчимо. Дивлюсь на обличчя хворого:

„Так ось ще де-кілька рядків
І книжка списана до краю.
В ній все чим жив і чим болів,
І все, що в серці я ховаю.
І так цій книжці вдячний я.
Я наче ниткою живою.
Був з Вами звязаний що дня
Неначе з рідною сестрою.
Тепер дописую рядки,
І все навколо вяне, блідне,
А вчора ще цвіли квітки
І їх поїло серце бідне.
Ніщо не вічне на землі,
Давно вже сказано без мене,
Пожовкли вже й мої сади
Колись і свіжі і зелені",

писав він мені недовго перед смертю. І тепер це все кінчається.

В кімнаті зловісна тиша... Білецький нахиляється до мене і каже приглушено:

— „Я зараз відхожу. Пані Галю, я хочу, щоб ви знали, що гроші, які я дістав, я передав..." Він говорить далі, але я схвильована і не розумію, що він говорить. Білецький відходить. Дихання Олеся стає ще тяжчим. Віра Антонівна благає піти за лікарем. Ми знаємо, що це не поможе, але, щоб її заспокоїти, Сеник їде і телефонує д-р Марешовій. Прохає, щоб вона приїхала. Вона відповідає, що вже не може нічим помогти. Але п. Сеник прохає щоб вона все-таки приїхала, якщо не для Олеся, то для заспокоєння його дружини. І вона обіцяє приїхати. Олесь тяжко і глибоко дихає.

(Дальше буде).

ПРЕСА — ЦЕ ДЗЕРКАЛО НАРОДУ! ПОДБАЙТЕ, ЩОБИ ЦЕ ДЗЕРКАЛО БУЛО ВЕЛИКЕ І МОГУТНЄ, ЯК ВЕЛИКА І МОГУТНЯ Є УКРАЇНСЬКА СПРАВА! ВИШЛІТЬ НЕГАЙНО СВОЮ ДОПЛАТУ ДО ПЕРЕДПЛАТИ І СВОЮ ЩЕДРУ ЖЕРТВУ НА ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"!

Мільйон долярів — на Український Національний Фонд

Таку вимогу ставить до Канади відомий український діяч д-р М. Мандрика, у своїй статті, під назвою „Лицем до України" („Наш Вік, 1 жовтня, ц. р., Торонто). У цій статті пишеться, між іншим, таке:

„Проблемою нашого політичного дня, завданням моменту є мобілізація всіх наших сил — сил заокеанських українців і нової іміграції на акцію **визволення України.**

Момент в світовій політиці є слушний для цього, і ми його не сміємо пропустити.

Його дуже вдало використовують деякі інші національності, що мають подібні проблеми до нашої.

З почуттям болючого жалю мусимо сказати, що ми не витримали іспиту історії.

Ми, українці, йдемо позаду всіх інших. Ми не досягли жадних успіхів, які б наближали нас до державно-творчої праці. Ми змарнували роки надзвичайно дорогого історичного часу.

Ми виявили, що ми не усвідомлюємо собі всієї безмірної трагедії нашого народу (і нас самих), коли ворог не залишив каменя на камені. Коли ворог, „об'єднавши" **всі** українські землі, знищив на них українську культуру взагалі, українську церкву — і Православну і Греко-Католицьку, коли він вигнав мільйони людей в різні чужі краї на винищення і переродження, а наші землі затопив чужими расами...

Бо коли б ми це усвідомлювали, то бодай за останні роки **ми зібрали б між собою мільйон долярів на рятування нашого народу.** Це насамперед бо без грошей, великих грошей не можливо говорити про жадну політичну акцію.

Коли б такі гроші були зібрані, то ми б мали міцний і впливовий всеукраїнський політичний центр, з яким би рахувалися і який би поважали всі ті, від кого залежать великі політичні акції.

Коли б ми мали такі гроші, ми могли б помагати нашій визвольній армії, ми могли б мати тисланців і представників, ми могли б мати впливи в світовій пресі. Ми мали б свою справжню пресу, для спеціяльних цілей, ми мали б освідомлюючу і пропагандивну літературу чужими мовами...

Наші центри і наші представництва — це бідаки без грошей, часто напівголодні, а наші еміґрантські центри та представництва — таки в прямому розумінні голодні й босі.

Подивімося лише, яку **матеріяльну** поміч подали ми, заокеанці нашим політичним центрам на еміґрації? На які засоби ті центри існують?... На самооподаткуванні!

Це бездонна трагедія і сором!

Чи є можливість зібрати гроші?

...Не забуваймо, що наше українське громадянство в Канаді — глибоко патріотичне і жертвенне! Це не є порожні слова. Коли сказати йому **ясно і гідно,** що це жертва на спасіння України і що ця жертва буде вжита лише на те, на що призначається, то **кожна родина** дасть свою частку. Залежить від наших провідників поставити **належно** справу і повести відповідну кампанію.

Таку збірку на рятування України не треба змішувати з жадними місцевими потребами, не треба вживати святих гасел для буденних цілей, як це робиться тепер, і тим затемнювати найвищу нашу ціль і найвищі посвяти!

Отже, — **наше перше і кардинальне завдання** — створення **українського національного фонду** шляхом оподаткування — добровільного, розуміється — **кожної** української родини так, щоб в Канаді збір дійшов до $1,000,000.

Це мусить бути справді Національний Фонд на справу рятування України і з нього не може тратитися жадного цента на потреби місцевого характеру.

Про це мусять ясно і точно сказати ті, що такий фонд візьмуться збирати. Цей фонд має бути під контролем спеціяльно вибраних Мужів Довір'я — кураторії, з найповажніших і відповідальних діячів.

Оподаткування має бути не випадком „хто дасть", а загальним, організованим так, як це є в народів, що мають довголітній і добре перевірений досвід.

Коли буде фонд, тоді буде можливість (і лишень тоді) широкої і надійної діяльности в таких обсягах, в яких це роблять інші культурні нації.

З цього фонду має йти поміч:

1. На працю, зв'язану з визвольними змаганнями України, включаючи і збройну боротьбу;

2. Загальному (соборному) політично-державному центру на еміґрації на його працю;

3. На політично-національні представництва та органи;

4. На конечну освідомлюючу та пропагандивну літературу, взагалі на пропаганду.

5. На підтримання наших наукових закладів і сил, що ще збереглися на еміґрації, та на підтримання тієї нашої еміґрації в Европі, яка є особливо цінною.

Створення Національного Фонду мають взяти на себе центри нашого громадянства в Канаді, Зл. Державах Америки та інших американських країнах.

Національний Фонд є передумовою великої організованої праці визволення України і збереження її сил. А ця праця є якраз виключним і головним завданням (поза представництвом в своїх країнах) вище названих центрів. Це є їх існування.

Всі інші політичні, мистецькі, культурні, економічні та ін. завдання, в рамцях місцевого життя даної країни, мають виконувати різні організації, що є їх нормальною і природною функцією.

Лишень тоді, коли буде **Національний Фонд** в такій сумі, яка означається числом, не меншим мільйона долярів, можливою стане наша реальна (а не фантазійна) праця для України. Лишень тоді ми зможемо сказати, що ми політично дозрілі, розуміємо наші завдання і здібні на великі діла і великі жертви для свого народу.

А наш Український Національний Фонд стане можливим лише тоді, коли перестанемо переводити різні дрібні „національні датки" на дрібні і партикулярні цілі та вживати великі і святі гасла на буденні справи, а поставимо нашу найвищу мету ясно і гідно і приложимо всі наші, розумно і вміло організовані, сили на осягнення цієї найвищої мети.

КОШТИ ПОВОЄННИХ СТРАЙКІВ

(Докінчення зі стор. 2-гої)

Показчиком різнородніх можливостей є цифроеве зіставлення втрат внаслідок страйків тілки в самих повоєнних часах. Загальних страйкових періодів у боротьбі за підвишку платні у повоєнних часах було три, а тепер прийшла вже четверта рунда". Попередні три рунди як виказує урядова статистика, принесли шість біліонів долярів утрати. Кільки матеріяльної витрати принесе четверта рунда, не можна передбачити. Теперішня рунда не йде за підвишку платень, а за старечу пенсію без доплати з боку робітників саме в такому часі, коли конгрес, під напором уряду, схильний, щоб забезпечити кожного робітника перед неспосібністю до праці і на старі літа. До того розважні одиниці звертають увагу, що пенсія від компаній має проблематичну вартість, бо компанія може збанкротувати й всі зусилля робітників за компанічну старечу пенсію можуть піти на марне.

У світлі таких проблем варта приглянутися втратам, які терплять робітники, підприємці й ціла нація внаслідок страйків. Підчас страйків робітництво втратило три біліони долярів тільки тому, що не було нагоди їх заробити. Попри те втратили робітники в інших підприємствах, в яких не було страйку, бо внаслідок недостачі матеріялів, продукованих страйкарами, інші підприємства мусіли позамикати або зменшити свої робітні і повідправляли робітників і т. п.

Водночас ішли втрати в самій продукції, в обслузі на залізницях, в розбудові підприємств — все те винесло дальших три біліони долярів. А кільки тратить держава в незаплачених податках — про це й не пишеться.

Як представляється тільки прикладово така втрата, на це можуть послужити такі дані: Утримання всіх прилюдних шкіл в Злучених Державах коштує річно три біліони долярів — саме тільки, кільки втратили робітники в незароблених платнях. Це виносить по $70 на кожну американську родину!

У часі це є втрата 263 міліонів днів праці в продукції. Іншими словами: кожного року після війни був повний мільйон безробітних людей підчас страйків.

Додаймо до того гроші, витрачені на прожиток підчас страйків. Ці гроші треба було дістати як підмогу з юнійних кас, або з власних заощаджених грошей, або з добродійних громадських установ, якщо страйкар вичерпав уже всі свої гроші.

Втрати в підприємствах (теж прикладово) такі: Залізниці не заробили при перевозі продуктів, бо їх забракло, $1,117,000,000, а це є тільки кільки виносять дивіденди в залізничих уділах за увесь повоєнний час від так званого Дня Перемоги над Японією („Ві-Джей Дей"). Автомобілева продукція втратила невироблених 995,000 возів та вантажних авт; продукція вугілля втратила невидобутих 343,000,000 тон, тобто більше ніж виносить піврічна продукція вугілля в З. Д.; в продукції сталі не витоплено 23,000,000 тон заліза.

Нема сумніву, що робітник, який вийшов на страйк, дістав звичайну підвишку платні і це в деякій мірі нагородило особисті втрати самого робітника. Одначе шкоди, яка повстала в продукції, не нагородить ніхто.

Який же вихід?

Страйк не є в сьогоднішніх часах тою зброєю, якою був давніше.

При теперішній силі робітничих організацій і при настрою усього загалу прийшла пора думати про інші засоби, як от введення в життя обовязкових робітничих судів, перед які можна б було приходити з робітничими зажаленнями чи вимогами в подібний спосіб, як шукається свого права в цивільних судах. Рішення такого суду повинно мати обовязуючу силу як для підприємців так і для робітників.

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

Жертви, надіслані на цю ціль, як теж добровільну доплату до передплати „Свободи", потверджуємо з подякою проголошенням в цій рубриці.

Ліста: ч. 5.

Відділ:	Жертва:
Дмитро Гавелко	$ 5.00
Марія Дуцько	3.00
Ілько Юрійчук	3.00
Хмельницький Анатолій	2.00
о. Федір Білецький	2.00
Іван Максимук	2.00
Олекса Змага	2.00
Г. Підгайний	2.00
Атанас Козій	2.00
Юлія Деманович	1.25
Дарія Бурштинська	1.00
5 Олекса Басараб	2.00
20 Ілько Тарапата	2.00
25 Андрій Репко	3.00
42 Михайло Тиньо	2.00
45 Андрій Лешук	2.00
55 Лев Юзенів	1.00
64 Федчишин Володислав	3.00
64 Федчишин Володимир	2.00
76 Йосиф Кичер	3.00
80 Онуфрій Попик	2.00
102 Іван Попович	3.00
111 Ілько Гоґчяк	2.00
122 Анна Пунда	2.00
127 Стефан Рудий	2.00
145 Николай Олійник	3.00
145 Ізидор Куник	2.00
156 Яцко Пашак	2.00
179 Василь Тустановський	2.00
194 Михайло Федина	1.00
206 Швець Андрій	2.00
206 Юрій Самборський	2.00
221 Дмитро Лановик	1.00
223 Михаїл Кравчук	2.00
227 Іван Шостак	2.00
234 М. Мандзяк	2.00
236 Роман Ґараджон	2.00
262 Даниїл Геряк	3.00
266 Василь Труфин	5.00
266 Євген Вішко	3.00
266 Дмитро Олійник	2.00
275 Маріян Обуховський	5.00
279 Онуфрій Левицький	2.00
288 Брус Михайло	2.00
292 Теодор Онишків	1.87
305 Іван Годованець	2.00
312 о. Іван Федина	1.00
325 Петро Чупа	2.00
345 Максим Аброзак	4.00
345 Стефан Коцюба	2.00
348 Mr. & Mrs. Andrew K. Burey	10.00
353 Дмитрів Василь	2.00
361 Савчук Федір	2.00
364 Василь Владика	2.00
370 Микола Пелех	2.00
370 Анна Сампара	2.00
374 Микола Бойценко	2.00
379 Василь Пилипів	3.00
385 Іван Согорович	2.00
387 о. В. Горохівський	3.00

В лісті ч. 4. проголошено: проф. Роман Смлаь Стоцький, а має бути проф. Роман Смаль Стоцький $10.00.

ТЕАТР-СТУДІЯ
під мистецьким керівництвом Йосипа Гірняка
У НЕДІЛЮ, 23. ЖОВТНЯ 1949
В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ В ЕЛІЗАБЕТ
214-216 Fulton Street, Elizabeth, N. J.
—: ставить :—
„МАТИ І Я"
За мотивами Миколи Хвильового, п'єса на 4 дії Ю. Дивнича і І. Кошелівця
Постава: **Йосипа Гірняка.** — Режісерія: **Олимпії Добровольської.** — Сценічне оформлення: **Волод. Лисняка.**
Початок точно в 6. годині вечора.
Продаж квітків у Народнім Домі в Елізабет, Н. Дж.

УВАГА! — ДІТРОЙТ, МІШ., І ОКОЛИЦІ!
СТАРАННЯМ ЗЛУЧЕНИХ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ
ДІТРОЙТ, ГЕМТРЕМК, ДІРБОРН І ВІНДСОР, ОНТ.
:—::—: відбудеться :—::—:
55-літній ЮВІЛЕЙ
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ
в неділю, дня 23-го жовтня 1949 р.

Рано відправа в укр. католицьких церквах за померших членів: 8:15 на Кліперт на західній стороні Дітройту, в 11:30 в Гемтремк, в новій церкві.
2:30 пополудні **КОНЦЕРТ** в Українськім Народнім Домі, 4655 Мартин ул. — Концертову програму виконають Український Хор „Акапеля" під проводом **пані Стефанії Андрусевич-Гоменюк;** барітонове сольо **п. Ілія Косіковський** з Віндсор, Онт. Ювілейну промову виголосить головний секретар У. Н. Союзу, **п. Дмитро Галичин.** З промовою виступить ґовернор стейту Мішіґан, **М.Виллямс,** а від нової іміграції промовить бувший премієр Карпатської України, **п. Юліян Ревай. — Вступ на концерт вільний.**
5:30 **БЕНКЕТ** з вступом $1.50 від особи. **9 ввечорі ТАНЦІ** з вступом $1.00 від особи.
Просимо все українське громадянство звеличати 55-літній ювілей найстаршої і найбагатшої української організації, якою є Український Народний Союз, та взяти масову участь в Ювілейному торжестві.
Ювілейний Комітет.

НЮАРК І ІРВІНГТОН, Н. ДЖ.!
ЗЛУЧЕНІ ВІДДІЛИ У. Н. СОЮЗУ НЮАРКУ І ОКОЛИЦІ
—: влаштовують :—
ЮВІЛЕЙНЕ СВЯТО
55-ЛІТТЯ ІСНУВАННЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ
В НЕДІЛЮ, 23. ЖОВТНЯ 1949
(SUNDAY, OCTOBER 23, 1949)
в годині 3-тій пополудні
В УКР. ЦЕНТРАЛІ, 180 William St., NEWARK, N. J.
Тікети на це свято знаходяться в секретаря кожного відділу. Тікет коштує 60 центів.
Комітет Злучених Відділів.

УВАГА! — КЛІВЛЕНД І ОКОЛИЦІ!
БРАТСТВО СВ. АНП. ПЕТРА И ПАВЛА
відділ 102 Українського Народного Союзу.
—: влаштовує :—
ЮВІЛЕЙНИЙ БАЛЬ
з нагоди 55-річчя існування У. Н. Союзу.
В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ
2255 W. 14th St., Cleveland, O.
В СУБОТУ, 22. ЖОВТНЯ 1949
Музика ANDY KORSNAK і його орхестра.
Початок 8:30 —::— Вступ 75 цнт.

УВАГА! РАЧЕСТЕР, Н. Й.! УВАГА!
ОСІННИЙ БАЛЬ
—: улаштовує :—
ТОВ. ЗАПОРОЗЬКА СІЧ, ВІД 367 У. Н. СОЮЗУ
В СУБОТУ, 22. ЖОВТНЯ 1949 — 7:30 вечором.
В УКРАЇНСЬКО-АМЕРИК. КЛЮБІ, ГУДСОН І ВІЛСОН УЛ.
Тов. запрошує ввесь український загал до участи в цім балі. Члени Тов. є обовязані прийти на цей баль; як член не явиться на балі то його кара буде $2.25, згідно з ухвалою на зборах. — До танців буде приграватн орхестра під проводом **Василя Попович.**
Комітет. Балю.

УВАГА! — ПІТСБУРГ І ОКОЛИЦІ!
Українська Капеля Бандуристів ім. Тараса Шевченка
під мистецьким керівництвом
ГРИГОРІЯ КИТАСТОГО
—: дасть :—
КОНЦЕРТ
В СУБОТУ, 22. ЖОВТНЯ 1949
Початок 8:00 вечір.
CARNEGIE MUSIC HALL
4400 Forbes Street, Pittsburgh, Pa.
Українці! Українська Капеля Бандуристів вкрилася славою у своїх перших тріюмфальних концертових виступах по головних містах Америки. Вона приносить честь і славу цілій українській спільноті Америки. Нашим обовязком є привітати Українську Капелю Бандуристів своєю масовою приявністю на її концертах. **Идіть усі на її концерт!**

ЮВІЛЕЙ У.Н.С. В НЮ ЙОРКУ

(Докінчення зі сторони 1-шої)

зібраних около 300 гостей. Головний Радний УНСоюзу, Петро Кучма (старший) започаткував серію промов, звертаючи увагу насамперед на велику спадщину УНСоюзу для американсько - української молоді. Діючий заступник головного предсідника УНСоюзу, Григорій Герман, привітав приявних від головного уряду УНСоюзу, підкреслюючи радісний факт щораз більшої активности молоді в створеній її батьками організації, яка стала гордістю не тільки американських українців, але й українців в світі. Головний секретар УНСоюзу, Дмитро Галичин. в короткій промові навів найвищу оцінку праці і значення УНСоюзу, видану американцем, проф. Кларенсом Маннінгтом, та канадійцем, проф. Дж. В. Симпсоном. Про збереження великої спадщини своїх батьків в УНСоюзі молодою генерацією говорив В. Шуст. Посип Лисогір відповів на питання, чому сам він, один з активних представників молоді, тут народженої генерації, належить до УНСоюзу: бо ця організація працює для народу, даючи дуже багато за дуже мало. Головним промовцем на Бенкеті був редактор „Свободи", д-р Лука Мишуга. Згадуючи ту перелому подію в американському житті, якою було оснування УНСоюзу 55 років тому, він пригадав, що між основниками були тільки молоді люди, подібно як і ті, що влаштували цей 55-літній ювілей. Це перше основуюче засідання УНСоюзу відбулося під знаком двох портретів: Шевченка і Вашингтона, ідеї яких і стали ідеєю УНСоюзу. Завдяки їм він виріс в найбіляшу сьогодні вільну українську установу і вони теж запевняють йому ще світлішу будучність. Працювати для тих ідей є найбільшою честю для кожного свідомого американського українця.

В артистичній програмі імпрези виступила сопран Емілія Ренісон Турчан, оперовий співак, баритон Осип Стецура і Товариство Українських Танцюристів під проводом Івана Фліса.

Між приявними гостями були заступниця головного предсідника УНСоюзу п-ні Марія Малевич, головний касієр УНС Роман Слободян, головний радний УНС Іван Романишин, голова УККомітету Степан Шумейко та цілий ряд інших визначних та загально відомих громадян Ню Йорку і округи, як зі старшої так і молодшої генерації.

Свято започатковано американським а закінчено українським національними гимнами. Після офіціяльної частини імпрези та спільної вечері відбувся баль.

МЕДІНА ПОКАРАВ АДВОКАТІВ ТЮРМОЮ ЗА НЕПОСЛУХ СУДОВІ

Негайно після оприлюднення рішення судейської лави в справі вини провідних комуністів суддя Гарольд Р. Медіна заявив, що має ще одну невикінчену справу з адвокатами оборони. Він покликав перед себе оборонців і по черзі стали перед ним: Гері Сечер, Юджін Денніс, Річард Ґледстін, Джордж В. Крокет, Луїс МкКейб, Авраам Дж. Ізерман. Він вичитав їм цілу низку зневаг суду, яких вони допустилися впродовж розправі або непослухом судді, або клинами з його заряджень або змовою, щоб довести до невдачі процесу, а навіть до пікопання здоровя судді, щоб тільки перервати або розбити процес. За це дістав Сечер, Ґледстін і Денніс по пів року тюрми; Крокет та Ізерман по 4 а МкКейб один місяць. Денніс не є адвокатом, тільки був підсудним, одначе боронив себе самого без адвоката. Усі засуджені оборонці зчинили бучу з протестом проти присуду, а суддя перервав протест Сечера, кажучи: „Ви завжди обвинувачуєте тільки інших і безлично ніколи не признаєтеся до своїх провин". Один тільки МкКейб признався, що зробив помилку несвідомо.

Зміни в деяких іміграційних квотах

В кінці минулого липня президент Труман оголосив зміни в деяких іміграційних квотах та створення нових. Це зроблено згідно з законом 1924 року. Той закон дає право змінювати іміграційні квоти в звязку зі зміною державних кордонів — чи то внаслідок переходу якоїсь держави — якщо ту зміну визвали Злучені Держави.

З переходом Додеканезьких Островів — на сході Середземного моря від Італії до Греції, збільшено іміграційну квоту з Греції з 307 до 310, а італійську відповідно зменшено з 5,802 до 5,799.

По відділенні Буковини від Румунії та приєднанні до С. С. С. Р., збільшено російську квоту з 2,712 до 2,798. Відповідно до того зменшено румунську квоту з 377 до 291.

Згадані зміни територій є зазначені в мирових договорах з Італією та Румінією, які підписали також Злучені Держави. Ці договори ввійшли в силу 15 вересня 1947 року.

Без огляду на те, до якої держави належала та територія де народився буковинецьімігрант, він попадає на російську квову, а роджений на Додеканезьких Островах попадає на грецьку квоту. Хоч згідно з мировим договором з Італією, створено „Вільну Територію Трієсту", проте окремої квоти на цю територію не оголошено, а імігрант до Злучених Держав, роджений там, попадає на італійську квоту.

Згідно з заявою президента, квоти по сто осіб признано на Ізраїльську державу, Йордан, Сірію і Ліван, а знесено спільну квоту на 123 особи на Сірію і Ліван. Ці зміни зроблено зогляду на сучасні політичні зміни на Близькому Сході. Квота на Палестину залишається та сама, що й була — на сто осіб, але тепер до неї попадають особи, які народилися в тій частині Палестини, що не попала в Ізраїльську державу, ані в Йорданську.

Заявою президента збільшено загальну квоту на всі країни, з яких імігранти приїздять по квотам, з 153,939 до 154,206.

Загальна Рада.

ОСИП СТЕЦУРА

Оперовий співак-баритон, що виступив на влаштованому молоддю Ювілейному Святі У. Н. Союзу в Ню Йорку 15. жовтня. Осип Стецура, хоча тільки минулого року приїхав до цеї країни зі скитальщини, вже здобув собі й серед американсько-українського загалу широкий розголос та великі признання своїми артистичними виступами. У відомій імпрезі „Гомін України" в Карнеґі Гол він грав одну з головних роль. Він є членом 25 відділу УНСоюзу.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН.

Окружні збори Відділів У. Н. Союзу.

Це були збори відділів Стейту Конетикат, дня 2 жовтня 1949. — Збори відкрив новоприбулий зі скитальщини священик о. Рейнарович молитвою, привитав делегатів та передав привіт від місцевого священика о. Борси. Предсідником окружних зборів Д. Чернявський привитав делегатів та згадав про головного предсідника У. Н. Союзу, покійного Миколу Мурашка. Збори вшанували його память повстанням з місць та одно-хвилинною мовчанкою. Відтак предсідник покликав до слова гол. секр. У. Н. Союзу, Д. Галичина, який зясував працю і заслуги У. Н. Союзу впродовж його 55-річного існування як для українців Америки і Канади так і для цілого українського народу. У. Н. Союз вів поруч асекураційної праці також допомогову та політично-освітню, щедро підпомігʼ Український Відділ на Світовій Виставі в Шикаго і в Ню Йорку та видав багато книжок в англійській мові для інформування чужинців про український нарід. Рівнож допоміг збудувати в Клівленді Культурний Город, де знаходяться статуї Володимира Великого, Тараса Шевченка та Івана Франка. Бесідник виказав, як Союз зріс в силу, бо має 53 тисячі членів і 11 мільйонів долярів маєтку і підкреслив, що це є надбання старої еміграції, а будучність буде залежати від того, як нова еміграція подбає.

Другий бесідник, А. Маланчук, говорив про організаційні справи та взивав новоприбулих емігрантів вписуватись до своїх товариств, бо хто впишеться до чужої організації, то той пропав для українського народу.

Дальше забрав слово п. Небелюк, предс. від 414 відділу, привитав делегатів від нової еміграції, та висказав високе признання для старої за її працю. Він взивав до спільної праці та допомоги скитальцям та УПА, які боряться за свободу українського народу. Потім забрав слово 84-літній В. Калина, який в коротких словах підтвердив працю і заслуги У. Н. Союзу, зясовані п. Галичином. О. Реймарович висказав високе признання давнім емігрантам за працю на американській землі та зі сльозами в очах зясував присутнім жаль за рідною землею. Не можна словами висказати, як тяжко було покидати рідний край та шукати захисту на чужині.

На збори прибуло поважне число нових емігрантів, котрі з увагою вислухали бесідників. К. Марущак згадав в кількох словах про У. Конгресовий Комітет і Допомоговий Комітет і піддав думку, щоби з каси організації дати дар. Збори ухвалили $50 на У. Конгресовий Комітет і $50 на У. Допомоговий Комітет.

Відтак вибрано уряд в такому складі: предс. Д. Чарнявський; заступник п. Небелюк; рекорд. секретар В. Гіна, заст. Мих. Галькевич; касієр Олекса Гіна, заст. П. Воляник. Контрольна комісія: М. Довгий і п. Каламін. Рішено скликати окружні збори перед конвенцією до Ню Гейвен в місяці березні. Збори закінчив о. Рейнарович молитвою Богородице Діво.

К. Марущак, секретар зібрання.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

о. Р. М., Ню Йорк, Н. И. — Ви мабуть недавно прибули до Америки і не мали нагоди читати „Свободу", бо інакше знали б, що дописів про імяни, уродини і т. п. родинні торжества, навіть тоді, коли вони мають ширший характер, організаційний, парафіяльний, чи громадський і коли йде про справді заслужену людину, поміщуємо в газеті тільки тоді, коли з цеї нагоди буда переведена збірка на загально-народні потреби.

ЖЕРТВИ НА УКРАЇНСЬКИЙ ВІЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ У МЮНХЕНІ

(поштовими переказами, чи чеками) належить слати на таку адресу:

AMERICAN TRUST COMPANY,
Palo Alto, California
For credit to Dr. Vladimir P. Timoshenko
Account No. 39615

СТАВАЙТЕ ЧЛЕНАМИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, А ТИМСАМИМ І СПІВВЛАСНИКОМ ДЕСЯТЬ МІЛЬЙОНОВОГО МАЄТКУ ОРГАНІЗАЦІЇ.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

БРОНКС, Н. Й. — З причини, що в суботу, 22. жовтня, галя й зайнята, збори Тов. Любов, від. 298, відбудуться в неділю, 23. жовтня, в год. 11:30, по Сл. Божій, в церковній галі, 1745 Вашингтон Еве. Членські вкладки буде збирати касієр п. І. Гупало. — В. Морозевич, секр.

ПОШУКУВАННЯ

ІВАНЕВИЧ МИХАЙЛО, син Григорія і Анни, пошукує тітку і вуйка **ІВАНЕВИЧІВ**, та його сусіда **СТОДОЛЬНИЙ** зі села Волиця, Великі Мости, Галичина. Хто про них знає, або вони сами, прошу писати на адресу:

ІВАН КУСИ
12 Harrison Street,
Morristown, N. J.

ВОЛОДИМИРА СМИК, дочка о. Якова Залця, пошукує стрия **ЙОСИФА ЗАЯЦЯ**, котрий був дяком і дирігентом хору в Ню Йорку або в Клівленді. У нього було дві дочки. Хто про нього знає, або він самий, прошу писати на таку адресу:

ІВАН КУСИ
12 Harrison Street,
Morristown, N. J.

Пошукую вуйка **ІВАНА БОЖИК** з села Речичин, повіт Городок. Перед першою війною виїхав до ЗДА. Хто знає про нього, або він самий, прошу писати до:

CIKALO IRYNA
c/o Thomas Hughes
Easton, Md.

СТЕФАН і ЕМІЛІЯ ДУМСЬКІ пошукують **АНДРІЯ ОКШНОГО і МІКОЛУ ДВОРСЬКОГО** з с. Гнилавода, пов. Підгайці. Хто про них знає, або вони самі, хай голосяться:

ST. MARY'S ASSUPTION CHURCH
c/o Rev. Malaniak
24 E. 25th Street, Bayonne, N. J.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Дня 15. жовтня 1949 р. помер у 61 році життя

ВАСИЛЬ МОРОЗ,

довголітний член Тов. Просвіта, від. 129 У. Н. Союзу.

Покійний походив з села Довге, пов. Теребовля, Зах. Україна. Полишив у смутку жену Анастазію.

Тіло Покійного лежить в погребовім заведенні під ч. 10-25 — 150 St., Whitestone, а в середу, 19. жовтня, в годині 10. рано відбудеться похоронна відправа в церкві св. Юра при 7 вул. в Ню Йорку, а відтак на цвинтар св. Марії у Флошинґ. — В. И. П.!

Секретар.

Дня 12. жовтня 1949 р. помер у 63. році життя

ФИЛИП ВАРХОЛА,

член У. Н. Союзу, відділ 380 в Джанставн, Па.

Покійний родився в селі Воля Матошева, пов. Лісько, Зах. Україна. До Союзу вступив 1925 р. Оставив в смутку дружину Магдалену і три сини: Михайла, Івана і Юрка, котрі також є членами Союзу.

Похорон відбувся 15. жовтня до укр. катол. церкви св. Івана Хрестителя і на Грендвю цвинтар при участи родини, членів і приятелів. — В. И. П.!

Ф. Кавчук, секр.

Дня 2. жовтня 1949 р. помер у 68. році життя

ВАСИЛЬ КОЗАК,

довголітній член Тов. Запорозька Січ, від. 206 У. Н. Союзу, в Вунсакет, Р. Ай.

Покійний походив з села Грушка, пов. Товмач, Галичина. До Союзу вступив 1913 року.

Похорон відбувся при участи родини, членів відділу і знайомих до укр. правосл. церкви св. Михаїла, а відтак на цвинтар. — В. И. П.!

І. Кокольський, секр.

Дрібні Оголошення

НАЙКРАЩОЮ НАГОДОЮ для зустрічі зі своїми знайомими буде Ювілейний Баль СУРМИ в неділю, 23-го жовтня у Вебстер Галі. Початок у год. 5-ій ввечорі. Буде висвітлюватись фільма „Маруся", буде весела музика, танці, ґутірка. Хто може оминути таку нагоду для забави?

Професійні Оголошення

ТАРЗАН, ч. 2199. Мімба шукає харчів.

Йдучи за Тікаровим ревом у відповідь на свист Джени, Тарзан і Джена найшли раненого левика.

Міжтим Мімба — лев, що втік з цирку — пішов шукати за харчами.

Побитий і поранений в бійці з Тікарем, він присів біля сліду оленя.

Молодий олень прийшов до калюжі з водою. Мімба підскочив.